

SZÁMADÁS (GYÁMSÁG, GONDNOKSÁG)

A számadás az a hatósági eljárás, amelynek célja az, hogy a Gyámhivatal meggyőződjön arról, hogy egy adott időszak alatt, - amely rendszerint egy év - a gyám vagy a gondnok a kiskorú gyermek vagy a gondnokolt személy rendszeres jövedelméből vagy vagyonából miként gondoskodott a gyámolt vagy gondnokolt ellátásáról, eltartásáról, jólétének biztosításáról, illetve vagyonának gondos kezeléséről.

A gyám, illetve a gondnok által benyújtandó **működési jelentéstételi kötelezettség** vagy a **számadás fajtáját** a gyámhivatal határozatban írja elő.

Jogszabály:

Csjt. 109-110.§. Ptk. 20/D.§., Gyer. 158-162.§.

Az eljárás megindítása:

Évente egyszer a gyám vagy a gondnok által előterjesztett számadás vagy működési jelentés elfogadására irányuló **kérelem** alapján, illetve **hivatalból** abban az esetben ha a gyám vagy a gondnok a számadást vagy a működési jelentést a Gyámhivatal által határozatban rögzített határidőre nem nyújtja be.

1. Működési jelentéstételi kötelezettség (számadás alóli mentesség)

Számadás alóli mentesség esetén a gyám vagy a gondnok a működéséről, a kiskorú ügyeiről, a gondnokolt állapotáról évente köteles beszámolni a gyámhatóságnak. Működési jelentéstételi kötelezettség terheli a hivatásos gyám,- és gondnok kivételével azt:

a gyámot

- akinek gyámoltja nem rendelkezik vagyonnal és
- a gyámolt bevételeinek havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

a gondnokot

- aki gondnokoltjának nincs vagyona és munkaviszonyból származó jövedelmének, nyugdíjának és egyéb járadékának (bevételeinek) együttes havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

vagy:

- aki a gondnokolt szülője, - beleértve a nevelő-, mostoha-, és örökbefogadó szülőt is - és a gondnokolt bevételeinek havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj minimum mindenkori legkisebb összegének négyszeresét.

Nem tekinthető vagyonnak a gondnokolt személyes szükségletét kielégítő mindennapos használati tárgyak, ha ezek összértéke nem haladja meg a **200.000,-Ft-ot**.

2. Számadások fajtái:

2.1. Rendszeres számadás

2.1.1. Egyszerűsített számadás

2.2. Eseti számadás

2.3. Végszámadás

2.1. Rendszeres számadás

Rendszeres számadás benyújtására köteles a hivatásos gyám, a hivatásos gondnok, valamint az a gyám, vagy az a gondnok akit a Gyámhivatal erre kötelez, mert a gondnoknál a feltételek hiánya miatt nem alkalmazható sem a működési jelentésre, sem pedig az egyszerűsített számadásra vonatkozó szabály.

Elkészítése:

A számadás alapját a leltár, tartalmát a bevételek és kiadások képezik.

A bevételeket és kiadásokat külön, tételesen fel kell sorolni.

- csatolni kell hozzá:

- a számadásban feltüntetett tételek sorrendje szerint a bevételeket és a kiadásokat igazoló iratokat.

A számadás elkészítéséhez formanyomtatvány letölthető.

Amennyiben a bevételeket, illetve a kiadásokat igazoló irat benyújtása akadályba ütközik, a tételek helyességét a Városi Gyámhivatal egyéb módon is megállapíthatja.

2.1.1. Egyszerűsített számadás

Egyszerűsített számadás benyújtására az a gyám, vagy gondnok kötelezhető:

- aki a gyámolt közeli hozzátartozója, és ha a gyámolt rendszeres jövedelmének éves összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tizenkétszeresét, feltéve, hogy a gyámolt vagyonnal is rendelkezik,
- aki a gondnokolt közeli hozzátartozója és a gondnokolt éves jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének huszonnégyszeresét, feltéve, hogy a gondnokolt vagyonnal rendelkezik,
- vagy, ha a Városi Gyámhivatal engedélyezte, hogy a vagyont a leszármazó, illetve a gondnokolt eltartási költségeinek fedezésére igénybe vegyék és ez évente nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének tízszeresét,

Amennyiben a gondnok a gondnokság alatt álló személy szülője egyszerűsített számadásra köteles, függetlenül jövedelme mértékétől, feltéve, hogy a gondnokolt rendelkezik vagyonnal.

Elkészítése:

Egyszerűsített számadás előterjesztésekor nem kell a bevételeket és kiadásokat tételesen felsorolni és a kiadásokat igazoló iratokat sem kell csatolni.

Egyszerűsített számadás, illetve a számadás alóli felmentés esetén is a gyám, illetve a gondnok köteles a Ptk. követelések elévülésére vonatkozó szabályai szerint a számadás alapjául szolgáló bizonyítékokat megőrizni. (Ez nem vonatkozik a bizonylat nélkül elszámolható költségekre.)

A számadás elkészítéséhez formanyomtatvány letölthető.

A rendszeres számadás és az egyszerűsített számadás közös szabályai:

- a számadást minden évben annak a hónapnak a 15. napjáig kell benyújtani, amelyik hónapban a kirendelésről szóló határozatot hozták. Az első számadás benyújtásának időpontját a gondnokot kirendelő határozatban, míg a további számadási időpontokat a számadást elfogadó határozatban állapítja meg a gyámhivatal,

- bizonylatok nélkül fogadhatók el az élmezéssel és háztartással kapcsolatos költségek, feltéve hogy azok havonkénti összege **gyámolt** esetén éves szinten a nyugdíjminimum tizenkétszeresét, a **gondnokolt** esetén havonta a nyugdíjminimum háromszorosát nem haladja meg,
- a számadási időszak alatt a költségvetési törvény által adott évre meghatározott nyugdíjminimumot kell figyelembe venni.
- **a számadáshoz csatolni kell a gyámolt vagy a gondnokolt személyes ügyeire (oktatására, nevelésére, tartására, egészségi állapotára) vonatkozó jelentést is.**

A számadásra kötelezett azt a kárt, melyet a gyermeknek, gondnokoltak jogellenesen okozott, a Ptk.-nak a kártérítésre vonatkozó szabályai szerint köteles megtéríteni.

A rendszeres és egyszerűsített számadás elbírálása határozattal történik.

Határozathozatal előtt a Városi Gyámhivatal

megvizsgálja

- a számadás helyességét,
- kiadások szükségességét,
- értékeli a gazdálkodás során tanúsított gondosságot.

Indokolt esetben beszerzi

- korlátozottan cselekvőképes,
- törvényes képviselő,
- hozzátartozók,
- bentlakásos intézmény vezetőjének

észrevételeit.

Ha a számadás helyes:

- a számadást **határozattal** kell elfogadni

BENNE:

- maradványról (felhasználásról vagy betétbe helyezésről),
- HA VÉGSZÁMADÁS, vagyonkezelés alóli felmentésről **rendelkezni kell.**

HA a számadás elbírálása során:

- hiányt,
- indokolatlan kiadást,

- nem megfelelő gazdálkodás eredményeként kárt állapít meg a városi gyámhivatal, **felszólítja** a számadásra kötelezettet, hogy a felhívás kézhezvételét követő **8 napon belül** az okozott kár összegét betétbe fizesse be.

HA

- a kötelezett vitatja az összeget vagy annak egy részét, a gyámhivatal **pert indít** a követelés érvényesítése iránt.

HA a számadásra kötelezett a kötelezettségének nem vagy nem megfelelően tesz eleget

- a gyámhivatal pert indít a kötelezettség megállapítása iránt (Pp. 123.§.), ezzel egyidőben a szülőtől, gyámtól, gondnoktól a törvényes képviselői jogot a vagyoni ügyekre megvonhatja {Csjt. 87.§. (2)} és
- a gyámot, a gondnokot tisztségéből elmozdítja.

Ha a gyám és a gyámsága alatt álló között vitás követelések vannak, ezt is lehet bírósági úton érvényesíteni.

2.2. ESETI SZÁMADÁS

Az eseti számadás előterjesztésére és elbírálására a rendszeres számadás szabályait kell alkalmazni.

Eseti számadásra kötelezhető:

- az, akinek a Városi Gyámhivatal engedélyezte, hogy a gyermek vagy gondnokolt vagyonát igénybe vegye (szülő, gyám, gondnok),
- az, aki rendszeres számadásra köteles,
- a gazdálkodó szervezet kiskorú vagy gondnokság alatt álló tagja, részvényese vagy kezelője, ha az a számadás elkészítését ellátó személy akkor, ha osztatékelőleg kifizetésére került sor.

Amennyiben kiskorú gyermek vagy gondnokolt gazdálkodó szervezet tagja és a számviteli törvény szerinti beszámoló készítésére köteles, a beszámolót a vagyonkezelőnek a beszámoló elkészítését követő 30 napon belül a gyámhivatalhoz benyújtja.

Elfogadásáról eseti számadásként a Városi Gyámhivatal dönt.

2.3. Végszámadás

A vagyonkezelésre jogosult gyámnak, gondnoknak a vagyonkezelői joga megszűnését, illetve a hagyatéki eljárás jogerős befejezését követő 15 napon belül kell előterjesztenie, amely

- a vagyonkezelés egész időtartamára kiterjed,
- a korábban felvett leltáron, illetve benyújtott számadásokon alapul.

A végszámadás előterjesztése:

- **városi gyámhivatalhoz**, ha a gyámság megszűnésével a gyermek szülői felügyelet alá kerül, ha a gyám vagy a gondnok személyében történik változás,
- **a volt gondnokolthoz, illetve gyámolthoz**, ha a gondnokság alá helyezést a bíróság megszüntette, ha a gyámolt nagykorúságát elérte, (ebben az esetben a gyám a végszámadás egy -a fiatal felnőtt aláírásával átvett- példányát az illetékes városi gyámhivatalnak megküldi),
- ha a gondnokság a gondnokolt halála miatt szűnik meg, a gondnok az **örökösöknek** -és nem a gyámhivatalnak- tartozik végszámadással.